

Lap:

Medialent:

Parasztok a Várban

— Itt vagyunk! Végre itt vagyunk! — mondja az ember és egy percre megáll, hogy kifújja magát. Visszanéz a lépcsőregimentre. Az Alföld sík vidékéhez szokott lába nem könnyen győzte le, amíg családostól felért a Várba.

Számbaveszi a gyerekeket, ami nem is nehéz. Legényfia otthon maradt, mert üresen hagyni mégse lehet a házat s etetni vasárnap is csak kell valakinek. Itt négyen vannak, amikor a hosszú ballagás, nézelődés és hegymászás után a Mátyás templomnál kikötnek.

— Most aztán velünk maradjatok — inti a két kicsit s ez rájuk is fér, mert csodálkozó szemmel már szaladnának is a soha nem látott házak nézésére. Az asszony se járt még itt, de ő ott maradt emberek mellett, mert tudja róla, hogy az vagy húsz évvel ezelőtt, katonakorában megismerte itt a járást.

— Itt aztán soványra kellene rakni a szénásszekereket, nem igen tudnának kitérni egymásnak — csodálkozik el a fiú az arasz-széles utcák láttára.

A kislány azt furcsálja, hogy minden ablakon rács van.

— Lopós emberek élhetnek itt, hogy így félnek egymástól.

— Inkább félősek. Lopni nem egymáshoz jártak, hanem inkább hozzánk — oktatja az apja.

A ház előtt, ahol Kossuth és Tancsics börtöne volt, kiránduló munkáscsoporttal találkozhatnak. Egy szemüveges ember a szabadságharcról beszél nekik.

— Ne kószáljatok már szanaszétjelle! — inti az apa a szétbogarzó gyerekeket. — Itt most tanulhatotok.

De azok már összebarátkoztak a csoporthoz tartozó gyerekekkel. Így aztán nem tehet mást, a csoporthoz ragad asszonyostól ő is. Az ember titokban örül is a találkozásnak, mert nem tud annyi érdekességet mondani a Várról családjának, mint a szemüveges. Mire a levéltárhoz érnek, nemcsak a gyerekei, hanem ő is barátra lel.

Vagy tizedszer próbál tüzet csiholni öngyújtójából. Hiába, mert még csak nem is szikrázik. Egy kékruhás ember elveszi tőle és zsebkész segítségével egy pillanat alatt a kerékhöz igazítja a tűzke-

vet. Az öngyújtó fellobbanó lángjával melegednek össze.

— Ez aztán könnyen ment — ismeri el az ember.

— Szép is volna, ha még ennyit se tudna egy műszerész, — szerénykedik a kékruhás.

Aztán együtt folytatják az utat. Az egyik kilencágú koronával diszitett kapu elért amerikai diplomata-autók serege zárja el az utat.

— Egymásra találtak!

— Ezek is tudják, hol vannak a barátaik! — buggyant ki belőlük az egyforma vélemény. Megkerülik az autókaravánt és odébb megcsodálják a törökkori házak furcsa bolthajtásait. Hosszan elnézik a Mátyás idejéből itt maradt falrészt, majd a cukrász-házat, ahol valaha török ostyásütők és mézeskalácsosok készítették a basáknak és vári népeknek az édességet. Megnézik Habsburg József palotájának gyommal felvert udvarát és visszajövet az újjáépülő pénzügyminisztérium épületének nemes vonalait.

Egy sarkon egymásba fogódzott, mozgalmi indulót dúdoló fiatalokkal akadnak össze. Alig pár méterrel odébb szakállas, mestersé-

géből kikopott kalmárra emlékeztető öreg ember „Kisztihand, kegyelmes!”-sel köszön egy csontos szőke asszonyra.

A sok járástól megfáradtan egy közhivatal hatalmas, romosépülete előtt állapodnak meg.

— Ezzel is jól kibántak sógorék — tiündök el a romboldás láttán az asszony.

— Hát igen — hagyja rá az ember. És szeme végigfut a métervastag falakon. A kaput keresi. A kékruhással elmennek még a bejáratig és ott benézve mérik fel a pusztulást.

— A falak még jók — jegyzi meg a kékruhás és az ember igent bólint rá. S míg az asszonyok a Halászbástyán kergetőző gyerekeket csalogatják vissza, ők hosszú muatrálás után a garda megfontoltságával bökkik ki egyszerre:

— Hát ezt is csak újjá kell építenünk.

Igy mondják: építenünk és a mindentudó emberek cinkossá gával összemosholynak.

A szomszéd palota ablakára pedig idegesen rántja rá valaki a zsalut.

(A. N. E.)